

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U002995

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 17-07-2025

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ № 1199 від 04.08.2025 р.

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мікула Анастасія Ігорівна

2. Anastasiya I. Mikula

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1963-0945

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 054

Назва наукової спеціальності: Соціологія

Галузь / галузі знань: соціальні та поведінкові науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Соціологія

Дата захисту: 17-07-2025

Спеціальність за освітою: Соціологія

Місце роботи здобувача: Львівський національний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02070987

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 1, Львів, 79000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 9646

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02070987

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 1, Львів, 79000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02070987

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 1, Львів, 79000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 04.41.21, 04.61.15, 04.61.05

Тема дисертації:

1. Інтелектуальна мобільність як складова міграційних процесів у сучасному українському суспільстві.
2. Intellectual mobility as a component of migration processes in modern Ukrainian society.

Реферат:

1. Дисертаційне дослідження присвячено вивченню інтелектуальної мобільності як ключового соціального феномену, що визначає специфіку міграційних процесів в Україні в умовах глобалізації та війни. Актуальність даної тематики зумовлена посиленням міграційної активності інтелектуального прошарку населення, зокрема висококваліфікованих фахівців і студентської молоді, що набуває особливої гостроти в умовах глобалізаційних викликів, інформаційного розвитку та повномасштабної російсько-української війни, а також загрозою втрати інтелектуального потенціалу внаслідок зовнішньої міграції. Інтелектуальна мобільність, як особливий вид соціальної мобільності, розглядається в контексті її впливу на формування стратегій життєвої поведінки, професійної самореалізації, соціальної адаптації й розвитку людського потенціалу національного та транснаціонального рівнів. Метою роботи є розробка концептуально-методологічних засад дослідження соціального феномену інтелектуальної мобільності як складової міграційних процесів в сучасній Україні. В основі дослідження лежить концептуалізація інтелектуальної мобільності як здатності особистості до цілеспрямованої професійної самореалізації, що опосередкована

гнучкістю мислення, соціальною адаптивністю та здатністю до інновацій. Аналіз національного і міжнародного досвіду інтелектуальної мобільності, дозволив виявити ключові фактори, що сприяють або стримують цей процес, зокрема вплив війни, економічних умов і освітньої політики. Запропоновано концептуальну модель інтелектуальної мобільності в контексті міграційних процесів, яка відображає взаємозв'язок між мотиваціями, соціальними бар'єрами та наслідками для розвитку суспільства, що проявляються у внутрішній інтелектуальній мобільності та зовнішній інтелектуальній міграції. Отримані результати дисертаційного дослідження підтвердили наукову обґрунтованість запропонованої методології, а також ефективність використаних підходів до збору й аналізу інформації. У роботі окреслено напрями подальших наукових розвідок з обраної тематики, а також можливості практичного застосування здобутих висновків для розробки державних і громадських соціальних ініціатив та програм. Особливу увагу приділено формуванню ефективної державної політики, спрямованої на повернення інтелектуальних мігрантів і забезпечення системного моніторингу процесів інтелектуальної міграції в умовах сучасного українського суспільства.

2. The dissertation research is devoted to the study of intellectual mobility as a key social phenomenon that determines the specifics of migration processes in Ukraine in the context of globalization and war. The relevance of this topic is due to the increased migration activity of the intellectual stratum of the population, in particular highly qualified professionals and students, which is becoming particularly acute in the context of challenges, information development and the full-scale Russian-Ukrainian war, as well as the threat of loss of intellectual potential due to external migration. Intellectual mobility, as a special type of social mobility, is considered in the context of its impact on the formation of strategies for life behaviour, professional adaptation and human development at the different levels. The aim of the work is to develop conceptual and methodological foundations for the study of the social phenomenon of intellectual mobility as a component of migration processes in modern Ukraine. The study is based on the conceptualization of intellectual mobility as an individual's ability to purposeful professional self-realization, mediated by flexibility of thinking, social adaptability and the ability to innovate. An analysis of national and international experience of intellectual mobility has revealed key factors that facilitate or hinder this process, in particular the impact of war, economic conditions and educational policy. The author proposes a conceptual model of intellectual mobility in the context of migration processes, which reflects the relationship between motivations, social barriers and consequences for the development of society, manifested in internal intellectual mobility and external intellectual migration. The results of the dissertation confirmed the scientific capability of the proposed methodology, as well as the technology of collecting and processing information. The paper identifies the prospects for further scientific study of the problem and the possibility of using the research results to develop state and public social projects and programs, effective state policy, the main task of which is the return of intellectual migrants, as well as monitoring the processes of intellectual migration in the realities of modern Ukrainian society.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Мікула А.І. Інтелектуальна мобільність у науковому дискурсі. Науковий журнал «Габітус». Випуск 39. Видавничий дім «Гельветика». 2022. С. 26-31.

- 2. Мікула А.І Рівні аналізу інтелектуальної мобільності та її різновиди в соціологічному дискурсі. Вісник Львівського університету. Серія соціологічна, 2022. Випуск 16, С.146-159.
- 3. Мікула А., Коваліско Н. Детермінанти та динаміка міграційних змін в контексті російсько-української війни. Науково-теоретичний альманах Грані, 2024. 27(2), С.93-100.
- 4. Мікула А., Коваліско Н. Соціолого-статистичний аналіз процесів міграційної мобільності молоді в Україні (2014-2024 рр). Вісник Львівського університету. Серія соціологічна. 2024. Випуск 18, 42-63.
- 5. Мікула А.І. Академічна мобільність студентської молоді: здобуття зарубіжного досвіду чи «витік мізків»? Соціологія – соціальна робота та соціальне забезпечення –регулювання соціальних проблем: Матеріали VII Всеукраїнської конференції молодих науковців. Львів, 2017. С.62-64.
- 6. Mikula A. Intellectual mobility at the different levels of sociological analysis (Інтелектуальна мобільність на різних рівнях соціологічного аналізу.) Традиції та новації у розвитку сучасної соціологічної науки: дослідження молодих вчених. Київ, КНЕУ. 2022. С.10-13.
- 7. Мікула А.І. Сучасні тенденції інтелектуальної мобільності в Україні. Збірка матеріалів VII Всеукраїнської науково-практичної конференції «Придніпровські соціологічні читання». Дніпро: Видавничо-поліграфічний дім «Формат А+». 2022. С. 86-88.
- 8. Коваліско Н.В., Мікула А.І. Академічна мобільність у часі війни. Проблеми розвитку соціологічної теорії: Війна, насильство та суспільні порядки. Матеріали XIX Міжнародної науково-практичної конференції «Проблеми розвитку соціологічної теорії». Київ: Видавництво «Наукова столиця», 2022. С.84-86.
- 9. Мікула А.І. Освітні аспекти інтелектуальної міграції українців. Творення нових соціальних порядків в умовах російсько-української війни: збірник матеріалів XIII Львівського соціологічного форуму. Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка. 2023. С.315-319.
- 10. Коваліско Н.В., Мікула А.І. Соціолого-статистичний аналіз міграційних процесів в умовах російсько-української війни. Проблеми розвитку соціологічної теорії: Суспільна динаміка, соціальна взаємодія та соціологічні дослідження в умовах війни. Матеріали XX Міжнародної науково-практичної конференції. «Проблеми розвитку соціологічної теорії». Київ: Видавництво «Наукова столиця». 2024. С.160-165.
- 11. Коваліско Н., Мікула А. Інтелектуальна міграція в контексті міграційних змін під час російсько-української війни. Соціологія – Соціальна робота та соціальне забезпечення: регулювання соціальних проблем. Матеріали XIV Міжнародної науково-практичної конференції. Львів. 2024. С.75-82.
- 12. Коваліско Н., Мікула А. Інтелектуальна мобільність та її вплив на формування соціальної ідентичності особистості. Трансформація ідентичності в умовах сучасного українського суспільства: Матеріали I Всеукраїнської науково-практичної конференції з нагоди 150-річчя Національного лісотехнічного університету України. Львів. 2024. С.93-101.

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впровадження не планується

Зв'язок з науковими темами: № 0120U101795, № 0123U101816

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Коваліско Наталія Володимирівна

2. Natalia V. Kovalisko

Кваліфікація: д. соц. н., професор, 22.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1466-6132

Додаткова інформація: https://scholar.google.com/citations?hl=uk&user=qgPJy_4AAAAJ

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02070987

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 1, Львів, 79000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сенюра Оксана Володимирівна
2. Oksana V. Seniura

Кваліфікація: к. соц. н., доц., 22.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0000-8394-6720

Додаткова інформація: https://scholar.google.com/citations?hl=uk&user=bFc_pfQAAAAJ

Повне найменування юридичної особи: Національний лісотехнічний університет України

Код за ЄДРПОУ: 02070996

Місцезнаходження: вул. Генерала Чупринки, буд. 103, Львів, 79057, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мульська Ольга Петрівна
2. Olha P. Mulska

Кваліфікація: д. е. н., с.д., 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1666-3971

Додаткова інформація: Scopus Author ID: 57217156016; Web of Science Researcher ID: ABA-7203-2020;
<https://scholar.google.com.ua/citations?user=c0tQ-g0AAAAJ>

Повне найменування юридичної особи: Державна установа "Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долішнього Національної академії наук України"

Код за ЄДРПОУ: 05539979

Місцезнаходження: вул. Козельницька, буд. 4, Львів, 79026, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Химович Оксана Степанівна

2. Oksana S. Khymovych

Кваліфікація: к. соц. н., доц., 22.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9511-3435

Додаткова інформація: Scopus Author ID: 58900034400;

<https://scholar.google.com/citations?hl=uk&user=JmjQx8wAAAAJ>

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02070987

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 1, Львів, 79000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Марусяк Тетяна Сергіївна

2. Tetiana S. Marusiak

Кваліфікація: к. соц. н., доц., 22.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2699-3154

Додаткова інформація: Scopus Author ID: 58899777400;

<https://scholar.google.com/citations?hl=uk&user=85npbmIAAAAJ>

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02070987

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 1, Львів, 79000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

